

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

<b>Przedmiot:</b>	Literatura specjalistyczna - Fortepian		<b>Punkty ECTS:</b>	5
<b>Koordinator przedmiotu:</b>	dr hab. Joanna Balewska		<b>Ilość godzin:</b>	90
<b>Wydział:</b>	Instrumentalistyki, Wykonawstwa Historycznego, Jazzu i Muzyki Estradowej	<b>Rodzaj zajęć:</b>	wykład	
<b>Instytut:</b>	Instrumentalistyki	<b>Forma studiów:</b>	stacjonarne	
<b>Kierunek:</b>	instrumentalistyka	<b>Profil studiów:</b>	ogólnoakademicki	
<b>Specjalność:</b>	fortepian	<b>Język:</b>	polski, angielski	
<b>Poziom studiów</b>	studia I stopnia	<b>Status przedmiotu:</b>	obowiązkowy	
<b>Umiejscowienie w planie studiów:</b>				
<b>Semestr III:</b>	45, Z, 2 ECTS		<b>Semestr IV:</b>	45, E, 3 ECTS

<b>Prowadzący zajęcia</b>	<b>dr hab. Joanna Balewska</b>
<b>Cele i założenia przedmiotu</b>	<p>Głównym celem modułu jest zapoznanie studentów z twórczością na instrumenty klawiszowe i fortepian począwszy od XVII w. do czasów współczesnych. Prezentowane zagadnienia uwzględniają podstawę repertuaru pianistycznego w zakresie stylów indywidualnych poszczególnych twórców jak i danej epoki w ujęciu kontekstualnym – historycznym, społecznym, kulturowym. Dotyczą charakterystyki języka muzycznego, gatunków i form, stylów oraz kwestii tradycji interpretacji pianistycznych, odnoszących się do wybranej problematyki.</p> <p>Istotną rolę odgrywa także zapoznanie studentów z muzyką polską oraz zwrócenie uwagi na najnowsze nurty w twórczości fortepianowej, jej problematykę estetyczną i wykonawczą.</p> <p>Ważnym celem modułu jest również zainteresowanie studentów podjęciem samodzielnych działań, dotyczących poszerzania znajomości literatury fortepianowej oraz nabycia umiejętności wyszukiwania informacji (piśmiennictwo, dyskografia, materiały nutowe), jak i krytycznej analizy źródeł (np. edycji materiałów nutowych) oraz ich interpretacji.</p>
<b>Wymagania wstępne</b>	<p>Ogólna wiedza z zakresu historii muzyki powszechnej począwszy od epoki baroku do czasów współczesnych, historii form i gatunków muzyki instrumentalnej, historii kultury oraz wybranych zagadnień analizy dzieła muzycznego.</p> <p>Podstawowa znajomość kanonu literatury fortepianowej z zakresu repertuaru szkoły muzycznej II stopnia.</p>

<b>TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU</b>
<b>Semestr I</b>
Początki muzyki klawiszowej. Działalność wirginalistów angielskich i klawesynistów francuskich (3)
Forma suity w twórczości F. Couperin le Grand, J.Ph. Rameau, J.S. Bacha i G.F. Haendla (3)
Twórczość J. S. Bacha i jego synów (4)
Sonata w twórczości D. Scarlattiego. Muzyka włoska i hiszpańska XVIII w. (3)
Twórczość J. Haydna – sonaty i koncerty (2)
W. A. Mozart – gatunki, formy, styl (4)
Twórczość Beethovena – przemiany faktury i formy (4)
M. Clementi i jego uczniowie (2)
Muzyka fortepianowa w epoce romantyzmu i jej kontekstowe uwarunkowania (2)
Styl brillante i jego muzyczna reprezentacja (2)
Twórczość Schuberta – w poszukiwaniu nowej brzmieniowości fortepianu (2)
Muzyka polska w latach 1750-1830 (2)
Fryderyk Chopin – twórczość w kontekście epoki (4)
F. Liszt – pianista i kompozytor (3)
R. Schumann i J. Brahms – węzłowe problemy twórczości (3)
Muzyka niemiecka II poł. XIX w. (2)
<b>Semestr II</b>
Muzyka polska po Chopinie (2)
Muzyka rosyjska XIX wieku (4)
Twórczość kompozytorów hiszpańskich w kontekście kultury (2)
Twórczość fortepianowa kompozytorów skandynawskich (2)
Muzyka francuska doby romantyzmu (3)
Muzyka czeska w kontekście tradycji narodowych (3)
Debussy i Ravel w kontekście kultury francuskiej (4)
Grupa Sześciu na tle nowych jakości kultury (2)
Muzyka polska I połowy XX wieku – Karol Szymanowski i jemu współcześni (3)
Nowe nurty w europejskiej muzyce fortepianowej XX wieku – wybrane zagadnienia (3)
Twórczość fortepianowa Beli Bartoka (2)
Muzyka rosyjska XX wieku (4)
Muzyka amerykańska XX wieku (2)
Olivier Messiaen oraz twórczość kompozytorów francuskich XX wieku (3)
Muzyka fortepianowa kompozytorów polskich XX i XXI wieku – wybrane zagadnienia (4)
Najnowsze zjawiska w muzyce fortepianowej XXI wieku (2)

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	I1_W02	Posiada znajomość podstawowego repertuaru pianistycznego.	P6S_WG	P6U_W
	I1_W03	Dysponuje wiedzą dotyczącą elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów.	P6S_WG	P6U_W
	I1_W04	Posiada znajomość najważniejszych publikacji dotyczących pianistyki w kontekście linii rozwojowych historii muzyki.	P6S_WG	P6U_W
	I1_W08	Posiada znajomość stylów muzycznych w muzyce fortepianowej i związanych z nimi tradycji wykonawczych.	P6S_WG	P6U_W
	I1_W10	Potrafi scharakteryzować podstawowe zmiany w budowie i działaniu fortepianu w kontekście różnych epok.	P6S_WG	P6U_W
U	I1_U04	Posiada umiejętność odczytania zapisu nutowego i zidentyfikowania stylu muzyki fortepianowej XX i XXI wieku.	P6S_UW	P6U_U
K	I1_K01	Potrafi gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje	P6S_KK P6S_KR	P6U_K
	I1_K06	Potrafi posługiwać się fachową terminologią muzyczną w zakresie literatury fortepianowej.	P6S_KK	P6U_K

<b>Metody kształcenia</b>	<b>kształcenie w formie stacjonarnej lub zdalnej w oparciu o następujące metody:</b>	
	wykład problemowy	
	wykład konwersatoryjny	
	wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
	prezentacja nagrań CD i DVD	
	dyskusja i krytyczne ocenianie prezentowanych źródeł	

	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
<b>Metody weryfikacji efektów uczenia się</b>	- egzamin	I1_W02, I1_W03, I1_W04, I1_W08, I1_W10, I1_U04, I1_K01, I1_K06
	- kolokwium ustne	I1_W02, I1_W03, I1_W08, I1_K06
	- prezentacja	I1_K01, I1_K06

<b>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu</b>	<b>Warunki zaliczenia:</b>	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).
	<b>Warunki egzaminu:</b>	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów. Ocena wyrażana jest w skali od 1 do 25 pkt. obowiązującej w AM w Poznaniu.

NAKLAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego	90	5
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta	35	

#### Literatura podstawowa

##### Encyklopedie muzyczne:

*Encyklopedia Muzyczna PWM*, część biograficzna, PWM Kraków

*The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, London 2000 lub wersja online

##### Przewodniki muzyki fortepianowej:

M.T. Łukaszewski, *Przewodnik po muzyce fortepianowej*, Kraków 2014

T. Chylińska, St. Haraschin, B. Schaeffer, *Przewodnik koncertowy*, Kraków 1991

K. Dale, *Nineteenth-century piano music. A Handbook for Pianists*, Oxford University Press, 1954

Ernest Hutcheson, *The Literature of the Piano*, London 1974

*Reclams Klavermusikführer*, Stuttgart 1968

Christof Rüger, *Klaviermusik A-Z*, Leipzig 1979

Walter Goergii, *Klaviermusik*, Zürich 1950

John Gillespie, *Five Centuries of Keyboard Music*, California 1966

F. E. Kirby, *Music for Piano. A Short History*, Cambridge 2004

Stanisław Dybowski, *Słownik pianistów polskich*, Warszawa 2003

##### Katalogi tematyczne kompozytorskie

#### Literatura uzupełniająca

B. Pocij, *Klawesyniści francuscy*, Kraków 1989

A. Mądry, *Carl Philip Emanuel Bach. Estetyka-stylistyka-dzieło*, Poznań 2003

Ch. Rosen, *Styl klasyczny Haydn Mozart Beethoven*, Kraków 2014

I. Poniatowska, *Muzyka fortepianowa i pianistyka XIX wieku*, Warszawa 1991

*Faktura fortepianowa Beethovena*, Kraków 1986

*Historia i interpretacja muzyki*, Kraków 2001

*Improwizacja fortepianowa w okresie romantyzmu*, (W:) *Szkice o kulturze muzycznej XIX wieku*, Kraków 1978

M. Tomaszewski, *Chopin. Człowiek, dzieło, rezonans*, Poznań 1998

B. Literska, *Dziewiętnastowieczne transkrypcje utworów Fryderyka Chopina*, Kraków 2004

T. Chylińska, *Karol Szymanowski i jego epoka*, Kraków 2003

R. D. Golianek, *Juliusz Zarębski. Człowiek – muzyka – kultura*, Kraków 2004

D. Jasińska, *Styl brillant a muzyka Chopina*, Poznań 1995

V. Przech, *Polska twórczość na fortepian solo 1956-1985*, Bydgoszcz 2004

B. Raba, *Między romantyzmem a modernizmem. Twórczość kompozytorska Ignacego Jana Paderewskiego*, Wrocław 2010

J. Tatarska, *Wokół archetypów klasyczo-romantycznej pianistyki Witolda Lutosławskiego*, (W:) *Sztuki nie sposób tworzyć ex nihilo*, Łódź 2006

*Muzyka Fortepianowa*, tom I-XVI, prace specjalne, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

E. Badura-Skoda, *The Eighteenth-Century Fortepiano Grand and Its Patrons. From Scarlatti to Beethoven*, Indiana University Press 2017

W. Dean Sutcliffe, *The keyboard sonatas of Domenico Scarlatti and eighteenth-century musical styl*, Cambridge University Press 2003

W.S. Newman, *The Sonata in the Classic Era, The Sonata since Beethoven*, The University of North Carolina Press 1963, 1969

*The Cambridge Companions to Music*, Cambridge University Press 2011-2020

### **Biblioteki wirtualne i zasoby on-line**

A. Nowak-Romanowicz, *Historia Muzyki Polskiej. Tom IV: Klasycyzm 1750-1830 e-book*

Z. Chechlińska, *Historia Muzyki Polskiej. Tom V, cz. 1: Romantyzm 1795-1850 e-book*

I. Poniatowska, *Historia Muzyki Polskiej. Tom V, cz. 2a: Romantyzm. Twórczość muzyczna 1850-1900 e-book*

Z. Helman, *Historia Muzyki Polskiej. Tom VI: Między Romantyzmem a Nową Muzyką 1900-1939 e-book*

K. Baculewski, *Historia Muzyki Polskiej. Tom VII, cz. 1: Współczesność 1939-1974 e-book*

*Historia Muzyki Polskiej. Tom VII, cz. 2: Współczesność 1975-2000 e-book*

Zasoby on-line partytur w polskich i zagranicznych bibliotekach.